

POMEMBNI MEJNIKI ŠOLE NA ČRNUČAH

Od najstarejše do najnovejše

Zaključek preteklega šolskega leta je bil za učence in učitelje osnovne šole na Črnučah in ne nazadnje tudi za prebivalce tega kraja, še posebej slovesen, saj so praznovali pomemben jubilej v razvoju šole, na obeležitev katerega so se skrbno pripravili. S predstavitvijo nekaterih šolskih dejavnosti, predvsem s telesno vzgojnega področja, so se učenci in učitelji vključili tudi v proslavljanje praznika občine Ljubljana – Bežigrad ter praznika štirih krajevnih skupnosti tega šolskega okoliša.

Osnovna šola na Črnučah ima že dolgo tradicijo. Letos je minilo 141 let, odkar je bila zgrajena ob Črnušnici šola z eno samo učilnico, ki pa jo je l. 1895 poškodovale močan potres. Zato so novo šolo zgradili tik pred iztekom stoletja in od takrat mineva natanko 90 let.

Zaradi stalnega naraščanja števila prebivalstva in s tem tudi števila otrok, ki so morali hoditi v šolo, je druga šola postala premajhna. Ta vzrok je do danes stalno prisoten in zato ima osnovna šola na Črnučah tako razgibano zgodovino in mnogo različnih jubilejev.

Leta 1938 so svečano odprli tretjo šolo, ki je imela 6 učilnic, nastala je šestrazrednica z 200 učenci. In 50-letnico te šole so na Črnučah slovesno obeležili junija letos. Ta šola je doživela mnogo sprememb. Med vojno je pouk potekal v nemškem jeziku. V letih od 1950–52 je prešla v nižjo gimnazijo, leta 1956 pa se je preoblikovala v osemletko.

Pred 30 leti je dobila šola ime po narodnem heroju Maksu Pečarju. Takrat je v šolo hodilo 320 učencev, ki jih je poučevalo 10 učiteljev.

Z razvojem industrije v kraju je število šoloobveznih otrok naraščalo in zato je bila izjemno pomembna pridobitev prizidek k osnovni šoli, ki je bil odprt leta 1961.

Do leta 1978, ko je bila sezidana na Črnučah že četrta šola, je bilo učencev okoli 750, zdaj jih je več kot tisoč. Tako tudi nova šola v letošnjem septembru praznuje pomemben jubilej – 10. letnico obstoja. Z novo šolo so se delovni in učni pogoji izboljšali, kar se kaže v vzgojno-učnih uspehih.

Ta več kot skopi pregled zgodovine črnuške osnovne šole daje slutiti, kako veliki koraki so bili narejeni v 141 letih, koliko naporov številnih učiteljev in tudi krajanov je bilo vloženih v uresničevanje vzgojno izobraževalnih ciljev, koliko trdoživosti in vztrajnosti je bilo potrebno od takrat, »ko smo bili ta veliki in ta mali; ko je učitelj učil kar cel dan; ko so bile klopi črno pobarvane in sta se miza in klop skupaj držali; ko je bila voda v lesenem »škafu«, v njej pa prava spužva za brisanje table; ko so pisali s kredo na tablice« kot se še danes spominja leta 1895 rojena Marjeta Robič, pa do današnje moderne celodnevne šole za prvošolce in do kabinetnega pouka na predmetni stopnji, do šole s telovadnico, z igrišči, z jedilnico...

STANKA RITONJA

Pred zgradbo, kjer je bila 2. osnovna šola na Črnučah, so se letos junija fotografirali Marjeta Robič, Marija Zakotnik, Peter Lampič in Matevž Pečar, vsi štirje nekdanji učenci te šole, rojeni v preteklem stoletju (v ozadju 3. šola s prizidkom).

Foto: P. LAMPIČ

LEP DOGODEK ZA VSO ULICO

Ko so krajin Planinske ceste na Črnučah pred leti skupaj gradili svojo ulico so sklenili, da bodo po končanem delu trud tudi proslavili. Organizirali so imeniten piknik pri družini Kočar. Vzpodbudilo jih je skupno delo, zdaj pa se vsi trudijo, da bo njihovo bivanje čimbolj preprosto in prijateljsko.

PARTIZANSKA GROBNICA V STOŽICAH

Temeljita prenova

Na predlog odbora medvojnih aktivistov OF nekdanjega območja občine Jezica in komisije za varstvo spomenikov NOB pri KS Stožice, so se začela obnovitvena dela na partizanski grobnici v Stožicah. Načrt je izdelalo Komunalno podjetje Ljubljana TOZD Projektiva, vrtnarska dela pa je prevzelo vrtnarstvo Jožeta Strgarja s Črnuč. Novemu videzu neposredne okolice grobnice se oči kar težko privajajo, ko pa bo zasajeno novo okrasno grmičevje bo vse drugače in upajmo tudi lepše, saj so obnovitveni načrt izdelali strokovnjaki.

V obnovitvenem načrtu je tudi ograja, ki ponekod že razpada, čiščenje plošč z imeni in postavitev nove plošče z imeni tistih, ki so pokopani v grobnici. V 27 vdolbinah grobnice, od skupno 30 vdolbin, ležijo posmrtni ostanke 29 oseb, javnosti oziroma obiskovalcem grobnice pa ni znano kdo so to. Nova plošča z imeni pokopanih v grobnici bo ležala poleg vhoda v grobnico.

Na ploščo Padli v borbi pa bodo pripisali še dva imeni in sicer: Borisa Makuca, ki je delal in stanoval v Savljah, (ubit 15. 8. 1944) in Jerneja Stražarja, kmečkega delavca pri Vinku Ahlinu z Jezice, ki je padel v partizanih z neznanom kje. Silvester Čebulj, ki zbira podatke o tem, kdo vse je iz nekdanjega rajona OF Jezica odšel v partizane in padel v NOB, je tudi ugotovil, da je pravi ime Viktorja Praprotnika (ime je vklesano na spominski plošči med padlimi v borbi) Uzar. Viktor je leta 1941, pribežnil z Gorenjske k Cudrovim v Malo vas in se izdal za Praprotnika, da ga kdo ne bi prepoznal. K imenu in priimku bodo zdaj pripisali še pravi ime – Uzar.

Vseh predvidenih del na partizanski grobnici v Stožicah pa letos ne bo mogoče opraviti. Vzrok je predvsem v inflacijski podražitvi, ki je lansko leto sprejel načrt ni predvideval.

Zamisel, da bi poleg ali v grobnico pokopavali tudi sedaj umrle borce NOV, pa ni uresničljiva. Predstavniki Zavoda za naravno in kulturno dediščino je na seji občinskega odbora udeležencev družbenega dogovora o varstvu spomenikov NOB pojasnil, da je grobnica zaščitena z odlokom kot spomenik padlim v NOB. Če bi vanjo polagali sedaj umrle bi grobnica zgubila status spomenika. S pokopi posmrtnih ostankov petih nosilcev partizanske spomenice 1941, umrlih ob vojni, je bil status že kršen. Morda bi kazalo zapolniti še tri prazne vdolbine v grobnici, nato pa pustiti pokojnike v njej pri miru.

STANE KOMAN

»Posebna« vaja gasilcev v Stožicah

Na dan pred praznikom dneva borcev so gasilci v Stožicah sprejeli nov sodeben specialni gasilski avtomobil TAM 130, z vgrajenim vodnim topom. Društvo je ob sprejemu organiziralo posebno slovesnost, združeno s tradicionalno gasilsko veselico.

Slovesnosti se je udeležilo večje število krajanov in drugih prijateljev stoženskih gasilcev. Zmotil pa jih je močan nalliv in gasilska prireditev se je spremenila v posebno vajo za vse prisotne. Stoženski gasilci so pri tem pokazali veliko spretnosti in znanja: v zelo kratkem času so postavili devet velikih šotorov, da se je prireditev lahko nadaljevala. Pokazali so, da so vsestransko izurjeni in pripravljeni na raznovrstne akcije.

V. Š.

V spomin

VIKTOR ILOVAR

Savsko naselje je pretresla žalostna vest, da nas je v 74. letu življenja za vedno zapustil cenjen in večini dobro znan prvoborec Viktor Ilovar.

Viktor je bil rojen 1914. leta v Kočevju. V štirilaski družini očeta – borca za severno mejo, se je zgodaj navezal narodne zavedne vzgoje. Po preselitvi v Ljubljano je šel v uk za ročnega stavca v Blaznikovo tiskarno. Idejno usmerjenost je razširil še pri Sokolu I.-Tabor, kjer so ga leta 1938. izključili že levo usmerjenega. Kaj je to pomenilo vemo.

Leta 1941. je bil mobiliziran v staro jugoslovansko vojsko. Nemcem, ki so ga ujeli, je kmalu ušel. Po vrnitvi v Ljubljano se je takoj vključil v odporniško gibanje. Konec septembra 1941. je bil sprejet v KP Slovenije. V začetku novembra je postal sekretar grafične partijske organizacije in tajnik grafičnega odbora OF. Deloval je tudi v Varnostno obveščevalni službi mesta Ljubljane. Februarja 1942. je bil interniran v taborišče Gonars. Takoj je postal član vodstva taboriščne partijske organizacije, ki je med drugim organizirala kopanje rova za pobeg taboriščnega vodstva KPS. Ta resnica, znana kot komaj verjetna legenda, je omogočila Viktorju s tovariši pobeg in preboj na Primorsko, kjer se je boril in deloval skoraj tri leta, vse do osvoboditve. Bil je organizator OF in tiskarn na primorskem območju. Leta 1944. je dosegel velik razmah tiskane borbene besede. Pod njegovim vodstvom je izhajal Partizanski dnevnik, edini dnevnik v celotni okupirani Evropi. Viktor je bil aktiven v severnem primorskem odredu, v štabu primorskih tiskarn ter v IX. korpusu. Za organizirano delo je prejel Partizansko spomenico 1941., več visokih odlikovanj in čin kapetana I. razreda JLA.

Po vojni je bil polnih dvajset let direktor tiskarne Ljudske pravice v Ljubljani. Samoumevno je bilo njegovo delovanje na družbeno-političnem področju, najprej v krajevni skupnosti Poljane, vse do smrti pa v Savskem naselju II. Bil je tudi na čelu organiziranosti v okviru združenj grafičnih podjetij, tako v zveznem kot v republiškem obsegu.

Pokojni Viktor je bil skromen, res preprost delovni človek, jedrnatih besed, odkrit in sproščen. Prebivalci našega naselja. Tvoji prijatelji, znanci, grafični delavci Ljubljane, Slovenije in Jugoslavije, zahajemo za teboj. Le spomini, slike, časopisi, odšli iz partizanskih tiskarn, bodo nanašali patino zgodovine na njegove velike stvaritve v NOB.

V. Š.

Izlet na Dolenjsko

Krajevna organizacija ZB NOV Triglav je za svoje člane organizirala izlet v partizanske kraje na Dolenjskem. Obiskali so bazo 20. žužembarh in Metliko. 48 dobro razpoloženih izletnikov je bilo nadvse zadovoljnih.

Krajevna skupnost Rezke Dragar Črnuče razpisuje po sklepu sveta krajevnih skupnosti dela in naloge

TAJNIKA V KS REZKE DRAGAR – ČRNUČE za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- srednja ali višja izobrazba
- štiri leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih opravilih
- moralnopolitična neoporečnost
- zaželeno je znanje s področja LO in DS
- poskusno delo traja 60 dni

Pisne prijave z dokazili pošljite v petnajstih dneh na KS Rezke Dragar, Cesta 24. junija 15, Ljubljana Črnuče z oznako: Kadrovska komisija.

V. Š.

DOM STAREJŠIH OBČANOV LJUBLJANA-BEŽIGRAD, Komanova 1, objavlja po sklepu sveta doma

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev

	Izključna cena
1. LORD vesla za trening (nova) – 1 kos	100.000 din
2. Tekoči trak za trening (nov) – 1 kos	40.000 din
3. LIBELA vibrator (nov) – 2 kosa	30.000 din
4. STEP pručka za trening (nova) – 4 kosi	10.000 din
5. UNITRAK (TRU-TRACK) (nov) – 1 kos	5.000.000 din
6. Zbozdravstveni strojek za obdelavo malih predmetov (nov) – 1 kos	200.000 din
7. Povečevalnik KROKUS s priborom za razvijanje barvnih slik (nov) – 1 garnitura	500.000 din
8. Statve VIDA (velike) (nove) – 1 kos	300.000 din
9. Likali stroj-avtomatik B-855 (nov) – 1 kos	500.000 din
10. Varnilna garnitura TELEOPTIK – za varjenje (nova) – 1 kos	200.000 din
11. Jeklenke (velike) z vozičkom (nova) – 1 garnitura	400.000 din
12. Obposteljne servirne mizice (nove) – 15 kom	50.000 din
13. Bambus tabure (gobica) (nov) – 10 kom	20.000 din
14. Voziček zložljiv RUDL – za prtljago (nov) – 2 kom	20.000 din
15. TV COLOR EI (I. izdel. 1978) – 1 kos	150.000 din
16. Namizna lučka bakrena – 40 kosov	25.000 din
17. Telefonska centrala PA 25 C 1204 OTK 205 (I. izdel. 1978) – 1 kos	1.600.000 din
18. Ciklograf (rabljen) – 1 kos	50.000 din
19. Gestetner ročni (rabljen) – 1 kos	300.000 din
20. Električni pisal. stroj OLYMPIA I. izdel. 1978) – 2 kosa	200.000 din
21. Električni štedilnik EPLS 4/11 + 2 IGO (I. izdel. 1978) – 1 kos	100.000 din
22. Plinski štedilnik PLS G IGO (I. izdel. 1978) – 1 kos	100.000 din
23. Električna peč IGO (I. izdel. 1978) – 1 kos	100.000 din
24. Prekucna ponev (električna) EPPB-40 IGO (I. izdel. 1978) – 1 kos	80.000 din
25. Prekucna ponev – plins. PLPPB-80 IGO (I. izdel. 1978) – 1 kos	50.000 din
26. Električni žar s pečico (I. izdel. 1981) – 1 kos	200.000 din
27. Miza delavna hlajena RF DM 2500 (nova) – 1 kos	2.000.000 din
28. Miza delavna RF 1750 (nova) – 1 kos	300.000 din
29. Miza odcejalna RF DM 1250 (nova) – 1 kos	300.000 din
30. Haljina pernata – mala, vzglavna (nova) – 300 kosov	1.000 din
31. Halja bolniška – frotir (nova) – 40 kosov	5.000 din
32. Pižama moška – frotir (nova) – 200 kosov	10.000 din

Licitacija bo v sredo, 5. oktobra 1988, ob 14. uri v prostorih Doma starejših občanov Ljubljana-Bežigrad, Komanova 1. Ogled osnovnih sredstev bo 5. oktobra 1988, od 12. do 14. ure. Varščino v višini 10% od izključne cene bomo sprejemali na dan licitacije.

Kupec plača prometni davek.

Nakup je po sistemu »videno–kupljeno«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Za starejše občane

Dom starejših občanov Ljubljana Bežigrad bo tudi to jesen nadaljeval z različnimi oblikami skrbi in varstva za starejše občane, ki živijo na svojih domovih.

Upokojevcem z zdravstvenimi težavami, težko pokretnim in tistim, ki so sami, brez pomoči ožjih svojcev, pripeljemo kosilo na dom vsak delavnik. Ob vikendih pa krajan lahko pride kositi k nam ali pa mu naše kosilo nekdo prinese.

Trenutno veljavni cenik:
Navadno kosilo 4.500 din
Sladkorna dieta 5.400 din
Ostala dieta (želodčna ipd.) 4.900 din

Poleg tega plača naročnik razvoj in dostavo na dom. Višina cene razvoja je odvisna od dohodka na družinskega člana in znaša 600 din ali 1.200 din.

Nudimo tudi razne oblike gospodinjne pomoči na domu. Gospodinja bo med tednom opravila potrebna dela v stanovanju in prinesla iz trgovine.

Trenutno veljavni cenik:
Dohodek na družinskega člana: Participacija uporabnika:
Do 198.150 0
Od 198.160 do 273.820 1.625
Od 273.830 do 347.610 3.250
Od 347.620 do 421.060 4.880
Nad 421.070 6.500

Dom nudi možnost dnevnega bivanja. Starostnik pride ali ga kdo pripelje zjutraj in se v popoldanskem času vrača domov. Tako si bo popestril dan, saj se pri nas vključuje v dnevne aktivnosti, ima zagotovljen zajtrk in kosilo. Med posameznimi zaposlitvami si lahko tudi odpočije v dnevnem prostoru.

Tistim, ki se počutijo dovolj zdravi in bi radi ohranili telesno aktivnost, priporočamo redno tedensko rekreacijo pod strokovnim vodstvom fizioterapevte Špela Sašek, vsako sredo ob 15.30.

Če so komu pri srcu srečanja pri krožku ročnih del, bomo zelo zadovoljni, da se nam pridruži vsak četrtek, ob 15. uri. Poklepatali bomo in se

ob pomoči naše šivilje Biserke Kotar in vas samih naučili še kaj novega.

Zdravstvena predavanja bodo potekala kontinuirano, vsak prvi četrtek v mesecu ob 10. uri v prostorih Doma starejših občanov. Vsako tretjo sredo v mesecu od 10. do 11. ure bo patronažna sestra iz Zdravstvenega doma merila krvni pritisk. Vsakomur bo tudi odgovorila na vprašanja o zdravstvenih težavah.

Kdor se bo znašel v situaciji, da si ne bi mogel sam doma oprati perila ali se skopati, mu tovrstno pomoč zagotavljamo pri nas.

Trenutni cenik (za posamezne kose perila – posamezni komad):

Rjuha	860
Brisača	450
Prt	680
Hlače, krilo	1.300
Bluza	1.300
Kostim	2.740
Srajca, pulover	1.300
Spodnje perilo	500
Zavesa	790

Morda se bo bralcem porodila še kakšna ideja o novih oblikah varstva starejših občanov. Naj nam te misli posredujejo na kakršenkoli način, bodisi osebno, po telefonu ali v pismu. Vsak predlog bo dobrodošel. Radi bomo prisluhnili vašim željam, potrdili se bomo, da jih uresničimo.

DOM STAREJŠIH OBČANOV
LJUBLJANA BEŽIGRAD
Komanova ul. 1, tel. 344-371

V sklopu zdravstvenih predavanj, ki jih organiziramo skupaj z Zvezo upokojevcem Bežigrad in Zdravstvenim domom, vas vabimo na predavanje z naslovom BOLEZNI SRCA IN OŽILJA, ki ga je pripravil prof. dr. Anton Jagodic. Predavanje bo v četrtek, 6. oktobra, ob 10. uri v Domu starejših občanov, Komanova ulica 1.